

Programación docente **HISTORIA DOS INSTRUMENTOS – Curso 2024/2025**
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA

TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO D. 163/2015)

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN										
DISCIPLINA: HISTORIA DOS INSTRUMENTOS										
ESPECIALIDADE:	Interpretación					ITINERARIOS:	Guitarra			
CARÁCTER:	Materias obrigatorias específicas					TIPO DE CLASE:	COLECTIVA			
DEPARTAMENTO:	Guitarra					XEFE DE DPTO.:	Francisco Javier Eiras Tojo			
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:		Ángel Saavedra Arozamena		
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais:	1
ECTS/CUAD.						3			Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS					EMAIL/TEL/WEB		TITORÍA		
	Ángel Saavedra Arozamena					angelsaavedraarozamena@gmail.com		Luns de 20:30 a 21:30		

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Coñecemento das diferentes épocas e estilos e o desenrolo evolutivo da guitarra e do seu repertorio, así como dos intérpretes e pedagogos máis significativos que contribuíron á evolución da guitarra clásica e doutros instrumentos de corda pulsada afíns.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Dado o seu carácter eminentemente teórico, a sinerxía principal dáse coas disciplinas de Formación básica do ámbito da Musicoloxía.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T4, T7, T13, T14, T15
COMPETENCIAS XERAIS:	X8, X11, X12, X19, X24, X25
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	E11, E12, E16
Ver a lista e descrición de competencias no Decreto 163/2015 anexo II	

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer a evolución e desenrolo da guitarra española e o seu repertorio.	X3, X9, X11, X12, X14, X15, X17, E11, E16

Activar a capacidade investigadora na adquisición de materiais e documentación.	T8, X, X9, X11,X12, X14, X15, X25, E11
Desenrolar a capacidade crítica ante audición de música interpretada por guitarras das diferentes épocas: renacentista, barroca, romántica, romántica tardía, guitarra do S: XIX e guitarra actual.	X3, X9, X11, X12, X14, X15,X16, E11
Analizar o repertorio, tanto renacentista como barroco e romántico dende aspectos e tratamentos historicistas, e a posterior adaptación e interpretación a guitarra actual.	X3, X9, X11,X12, X14, X15, E11
Lectura e comprensión da música barroca, a antiga en xeral, e a súa comprensión de cara a interpretación.	T2, T4, T14, T16, X8, X10, E14
Estudio e comprensión da evolución estética ao longo dos tempos da guitarra.	Todas as relacionadas no apartado 2

4. CONTIDOS		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
Tema 1: Primeiros orixes da Guitarra e a súa evolución ata o Século XVI	Antepasados históricos da Guitarra Fontes e documentación histórica Guitarra Morisca e Guitarra Latina Análise etimolóxico	2
Tema 2: Guitarra de catro ordes ou renacentista	Primeiros vestixios e citas da Guitarra Renacentista Descrición do instrumento Aparición da Tablatura Música para Guitarra Renacentista	3
Tema 3: A Vihuela	Primeras citas da Vihuela Descrición do Instrumento Repertorio Análise formal do repertorio Instrumentos históricos conservados Estudio biográfico dos principais violistas Enfoque do repertorio de viola dende o punto de vista da guitarra do S. XX á hora de transcribir a súa música	3
Tema 4: O rexurdimento da Guitarra en Francia e España na segunda metade do S. XVIII	Preparación do movemento guitarrístico do S. XIX Aparición do sexto Orde Métodos e pedagogía en Francia e España para Guitarra de cinco ordes Desaparición da tablatura Evolución e confluencia de ordes e cordas na guitarra en España	3
Tema 5: A Guitarra como instrumento en evolución na primeira metade do S. XIX. Cara a Guitarra moderna.	Aparición da Guitarra de seis cordas e a coexistencia coa de seis ordes Escolas españolas de construción de guitarras Guitarras históricas orixinais Desenrolo organolóxico do instrumento: aspectos relativos á construción e o seu proceso evolutivo Diferenciación dos tipos de guitarra e técnicas de execución o redor de 1850	3
Tema 6: A música de guitarra na primeira metade do S. XIX e os seus autores	A escola española: Fernando Sor e Dionisio Aguado	2
	TOTAL SESIÓNS:	16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clase colectiva, de unha duración de 1 hora nas que se desenvolverán os contidos.	16	0	16

Práctica individual, que se utilizará para a preparación das clases individuais e nas que aplicará os coñecementos adquiridos	0	50	50
Pescuda de información, nas co alumno fará pescudas relacionadas coa temática impartida na aula	0	23	23
Proba de aula, que consistirá na interpretación do repertorio transcrito na última sesión	1	0	1
TOTAL HORAS:			90

6. AVALIACIÓN			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Observación na clase	Valorarase o traballo activo na clase, as achegas do alumnado e a progresiva adquisición dos coñecementos desenvolvidos, así como o interese de investigación documental, tanto na clase como na Aula virtual	Todas	60%
Proba escrita	Realizarase unha proba escrita onde se valorará os coñecementos adquiridos, podendo ser de tipo test, audicións, comentarios de texto e traballos de desenvolvemento escritos dos temas traballados na aula	Todas	40%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Traballo escrito	Valorarase a realización dun traballo que consistira na investigación dun tema en concreto traballado na aula a proposta do profesor, tendo en conta os obxectivos propostos no apartado 3.	Todas	50%
Proba escrita	Realizarase unha proba escrita onde se valorará os coñecementos adquiridos, podendo ser de tipo test, audicións, comentarios de texto e traballos de desenvolvemento escritos dos temas traballados na aula	Todas	50%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA): mais de 2 faltas			
Traballo escrito	Valorarase a realización dun traballo que consistira na investigación dun tema en concreto traballado na aula a proposta do profesor, tendo en conta os obxectivos propostos no apartado 3..	Todas	50%
Proba escrita	Realizarase unha proba escrita onde se valorará os coñecementos adquiridos, podendo ser de tipo test, audicións, comentarios de texto e traballos de desenvolvemento escritos dos temas traballados na aula	Todas	50%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Traballo escrito	Valorarase a realización dun traballo que consistira na investigación dun tema en concreto traballado na aula a proposta do profesor, tendo en conta os obxectivos propostos no apartado 3..	Todas	50%
Proba escrita	Realizarase unha proba escrita onde se valorará os coñecementos adquiridos, podendo ser de tipo test, audicións, comentarios de texto e traballos de desenvolvemento escritos dos temas traballados na aula	Todas	50%

Observacións: **Protocolo para a obtención de matrícula de honra**

O alumnado interesado en obter matrícula de honra deberá ter unha cualificación mínima de 9 e terá que realizar a maiores o traballo escrito requirido nas avaliacións alternativa, extraordinaria e adiantada. O alumnado interesado en obter matrícula de honra destas tres últimas modalidades de avaliación, deberá ter unha cualificación mínima de 9 e terá que realizar a maiores este mesmo traballo.

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
Deberanse cumprir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social. Así mesmo, terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

Bibliografía básica	Díaz Soto, Roberto y Mario Alcaraz Iborra. La Guitarra: Historia, organología y repertorio. Alicante: Editor Normativaial Club Universitario, 2009. Ramos Altamira, Ignacio. Historia de la Guitarra y los guitarristas españoles. Alicante: Editorial Club Universitario, 2005. Turnbull, Harvey. The Guitar from the Renaissance to the Present Day. Westport, Connecticut: The Bold Strummer, LTD., 1991. Tyler, James and Sparks, Paul. The guitar and its music from the Renaissance to the classical era. Great Britain: Oxford University Press, 2002. Wade, Graham. A concise history of the Classic Guitar. Richmond: Mel bay, 2001.